

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης: Γεννήθηκε στα Χανιά της Κρήτης. Πτυχίο με Άριστα (10) από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία, στο Πανεπιστήμιο της Βόννης. Διδακτορικό δίπλωμα στην Αρχαιολογία με Άριστα από το Α.Π.Θ.

Από το 1984 έως το 1991 εξελέγη διαδοχικά Λέκτορας, Επίκουρος, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Από το **1994** και εξής τακτικός Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Παν/μίου Κρήτης (**1991-1993**).

Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής (**1994-1997**).

Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής των Σχολών Ξεναγών της Ελλάδας (1994 – 2004) κατά διαστήματα.

Συνδιευθυντής στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Κλασικής Αρχαιολογίας «*Ο Αρχαίος Κόσμος*» του Πανεπιστημίου Κρήτης από το 1990 και

Διευθυντής του ίδιου Προγράμματος από το **2005**.

Από το **1996** είναι και Διευθυντής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης (Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή) στην Αθήνα.

Από το **2001** αναπληρωματικό και εν συνεχεία Τακτικό Μέλος του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ) του ΥΠΠΟ.

Παν/μιακή Διδασκαλία:

Δίδαξε και **διδάσκει** σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές τα εξής θέματα: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία και την Επιγραφική / Αρχιτεκτονική της Γεωμετρικής, Αρχαϊκής, Κλασικής και Ελληνιστικής περιόδου / Γλυπτική της Δαιδαλικής, Αρχαϊκής, Κλασικής και Ελληνιστικής περιόδου / Κεραμική από την Υστερομινωική και Πρωτογεωμετρική – Γεωμετρική περίοδο / Μελανόμορφα και ερυθρόμορφα αγγεία / Ελληνιστική κεραμική / Αξία και εμπόριο κεραμικών ειδών / Χώρος και χρόνος στις παραστάσεις της μελανόμορφης και ερυθρόμορφης αγγειογραφίας / Σφραγίδες και σφραγίσματα της ελληνικής αρχαιότητας / Έθιμα, ήθη και ιδεολογία της Γεωμετρικής και Αρχαϊκής περιόδου / Σχέσεις Ελλάδας και Εγγύς Ανατολής από το 1200 έως το 500 π.Χ. / Σχέσεις λαών της Μεσογείου κατά την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου / Ανατολική Μεσόγειος – Κύπρος – Φοίνικες στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου / Ζητήματα αδημοσίετου αρχαιολογικού υλικού και του αρχαιολογικού Νόμου.

Επιστημονικά ενδιαφέροντα:

Τα **επιστημονικά** του ενδιαφέροντα εκτείνονται κυρίως στα ακόλουθα γνωστικά πεδία: *Σχέσεις λαών της Μεσογείου στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου / Ομηρική αρχαιολογία / Γεωμετρική και Αρχαϊκή περίοδος / Κλασική και Ελληνιστική πλαστική και αρχιτεκτονική.*

Έχει ταξιδέψει, επισκεφθεί, διδάξει και ξεναγήσει στους περισσότερους αρχαιολογικούς χώρους και Μουσεία της Ελλάδας, της Κύπρου, της Αιγύπτου, του Λιβάνου, της Συρίας, της Τουρκίας, της Ιταλίας – Σικελίας – Σαρδηνίας, της Τυνησίας, της Λιβύης, της Μάλτας, της Ισπανίας κλπ.

Ανασκαφές:

Ανασκαφικά μαθήτευσε στην Βεργίνα και στους Φιλίππους με Καθηγητές του τον Μ. Ανδρόνικο και τον Σ. Πελεκανίδη αντιστοίχως. Ανέσκαψε στην **Άκανθο** Χαλκιδικής, στην πόλη της **Ρόδου** και πραγματοποίησε ανασκαφικές, επιφανειακές και άλλες έρευνες, στην **Σμύρνη** (με τον Ε. Akurgal), στην **Δήλο**, στην **Κω**, στην **Ορνέ** και τον **Γάλλο** της Κρήτης. Από το **1985 και εξής** το ανασκαφικό του έργο επικεντρώνεται στην συστηματική ανασκαφή στην **Ελεύθερνα της Κρήτης, όπου έχει δημιουργήσει το αρχαιολογικό πάρκο και το πρώτο μουσείο αρχαιολογικού χώρου στην Κρήτη.**

Επιστημονικά-Συγγραφικά:

Η **διδασκαρική** του διατριβή, *Ο βωμός του Διονύσου στην Κω* (1981 και 1987), αναφέρεται στην αρχιτεκτονική και γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων.

Έχει συγγράψει ή/και εκδώσει σειρά **20 και πλέον μονογραφιών/βιβλίων** που αναφέρονται στην γεωμετρική, αρχαϊκή, κλασική και ελληνιστική περίοδο αλλά και Καταλόγων σημαντικών αρχαιολογικών Εκθέσεων, ζωγράφων της Αναγέννησης, καθώς και συνομιλίας της αρχαίας με τη μοντέρνα και τη σύγχρονη τέχνη. Αναφέρονται ενδεικτικά:

Τα σφραγίσματα της Δήλου (1992),

Ελεύθερνα III.1, Γεωμετρικά και αρχαϊκά χρόνια (1993),

Ελεύθερνα III.2, Από την γεωμετρική και αρχαϊκή νεκρόπολη. Ταφικές πρακτικές και Ομηρικά έπη (1994),

Ελεύθερνα III.3, Αντίποινα. Συμβολή στην μελέτη των ηθών και των εθίμων της γεωμετρικής – αρχαϊκής περιόδου & αγγλιστί Reprisals (1996),

Αιγαιοπελαγίτες Ολυμπιονίκες της Αρχαιότητας (2001) με τον Γιώργο Τασούλα,

Ολυμπιονίκες της Αρχαιότητας (2004) με τον Γιώργο Τασούλα.

Αιγαίου Κύματα. Έργα του Πρωτοκυκλαδικού πολιτισμού στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, (2007) με την Πέγκυ Σωτηρακοπούλου.

Αρχαία Ελεύθερνα. Δυτικός Τομέας (2008)

Διεθνή Συνέδρια και εκδόσεις:

Πρόεδρος Επιστημονικών και Οργανωτικών Επιτροπών Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων, έχει επιμεληθεί τις **εκδόσεις των Πρακτικών** των, όπως και τιμητικών τόμων, όπου, συγχρόνως, έχει συγγράψει και άρθρα, όπως π.χ.:

Eastern Mediterranean: Cyprus – Dodecanese – Crete, 16th – 6th c. BC (1998),

Φως Κυκλαδικόν (1999),

Καύσεις στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (2001),

Sea Routes... Interconnections in the Mediterranean, 16th – 6th c. BC (2003),

Το Αιγαίο στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου (2005),

Γενέθλιον. Τιμητικός τόμος για τα 20 χρόνια του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης (2006)

Αθανασία. Από τον άνω, υπεράνω και τον κάτω κόσμο στη Μεσόγειο της Ύστερης Εποχής του Χαλκού και Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου (2009)

Cycladica in Crete: Cycladic and Cycladizing Figurines within their Archaeological Context, (Athens, October 1st – 2nd 2015) (2017).

Επιστημονικά άρθρα. Ενδεικτικά:

Έχει δημοσιεύσει μια σειρά από εβδομήντα (70) και πλέον **άρθρα** σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων, όπως π.χ.:

«Το άγαλμα αρ. 257 του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και οι Σιληνοί του Πλάτωνα», *Αρχαιογνωσία* 3 (1987),

«Ένα νέο απόκτημα από το Μαυρωλείο της Αλικαρνασσού», *Αμητός* (1987),

«The Cos Fragment and the Genoese Slab from the Mausoleum», *Acta of the International Conference Arch. Dodecanese* (1988),
«Hermogenes, sein Werk und seiner Schule...», *Acta des Int. Koll. des XIII Int. Kongresses für Klassische Archäologie* (1988),
«A Funerary Cippus at Eleutherna. Evidence of Phoenician Presence», *BICS* 1990/91,
«Ptolemy or Artemis?», *International Colloquium of the British Museum* (1994),
«Imports and Amalgamata», *Proceedings of the International Symposium on the Eastern Mediterranean* (1998),
«The Ornè Aipy», *Acta of the International Symposium on the Refugee Settlements* (2002),
«Phoenicians in the Aegean», *Proceedings of the International Symposium on the Interconnections in the Mediterranean* (2003) κλπ.
«The shields”, Τιμητικός τόμος στους Joseph & Maria Shaw (2007).
«Τρία λίθινα ενεπίγραφα σπαράγματα», *Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Νικόλα Φαράκλα* (2009).

Εκθέσεις. Τόμοι Καταλόγων:

Έχει οργανώσει, συντονίσει και επιμεληθεί μεγάλες **αρχαιολογικές εκθέσεις** και έχει εκδώσει τους καταλόγους των, όπου έχει συγγράψει μεγάλα εισαγωγικά κεφάλαια και λήμματα, όπως π.χ.:

Από την νεκρόπολη της Ορθής Πέτρας. Ταφικές πυρές και Ομηρικά Έπη (Ρέθυμνο 1993, Αθήνα 1994)
Ανατολική Μεσόγειος: Κύπρος – Δωδεκάνησα – Κρήτη, 16ος – 6ος αι. π.Χ. (Ηράκλειο 1998 και Ρώμη 2001),

Η πόλη κάτω από την πόλη (Αθήνα 2000),

Πλόςες... Από την Σιδώνα στην Χουέλβα. Σχέσεις λαών της Μεσογείου, 16ος – 6ος αι. π.Χ. (Αθήνα 2003),

Μεγάλη Ελλάδα, Αθλητισμός και Ολυμπισμός στην περιφέρεια του ελληνικού κόσμου (Αθήνα 2004),

Ελεύθερνα: πόλη – ακρόπολη – νεκρόπολη (Αθήνα 2004/2005).

Cyclades. Masterpieces of an Aegean culture, (Πεκίνο 2008).

Tiziano, (Αθήνα 2008).

Η τριλογία: Έρως – Υγεία - Θάνατος

Έρως. Από τη Θεογονία του Ησιόδου ως την ύστερη αρχαιότητα, (Αθήνα 2009).

ΙΑΣΙΣ. Υγεία, Νόσος, Θεραπεία από τον Όμηρο στον Γαληνό, (Αθήνα 2014).

ΕΠΕΚΕΙΝΑ. Ο Θάνατος και η Μεταθανάτια Ζωή στην αρχαία Ελλάδα, (Αθήνα 2014).

Κυκλαδική Κοινωνία 5000 χρόνια πριν, (Αθήνα 2016).

Divine Dialogues. Cy Twombly και αρχαιότητα, (Αθήνα 2017).

ΧΡΗΜΑ. Σύμβολα απτά στην αρχαία Ελλάδα, (Αθήνα 2017).

Κρήτη. Αναδυόμενες πόλεις: Άπτερα – Ελεύθερνα – Κνωσσός, (Αθήνα 2018).

Πικάσο και Αρχαιότητα. Γραμμή και Πηλός, (Αθήνα 2019).

Διακρίσεις. Ενδεικτικά:

Αντεπιστέλλον μέλος του D.A.I. (Γερμανία) (1992).

Βραβείο Γραμμάτων και Τεχνών από την Εκκλησία της Κρήτης (1993).

Αργυρό μετάλλιο του Πανεπιστημίου Κρήτης (1994).

Επίτιμος Δημότης Ελεύθερνας (1995).

Premio Teocle από τον Δήμο Giardini Naxos της Σικελίας (2003).

Α΄ βραβείο από Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για το έργο του στην Ελεύθερνα (2005).

Μεγαλόσταυρος του Ταξιάρχη της Τιμής (Commendatore) από τον Πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας (2008).

Βραβείο Τουρισμού για την προσφορά του στην ανάπτυξη του Τουρισμού της Κρήτης από την Περιφερειακή Διοίκηση Κρήτης (2015).

Μεγαλόσταυρος του Ταξιάρχη της Τιμής από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας (**2016**).

Βραβείο Εξαίρετης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας (**2017**).

Βραβείο Πολιτισμού «Μαριάννα Βαρδινογιάννη» από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (**2018**).

Διοικητής της Λεγεώνας της Τιμής της Ισπανίας από την Ισπανική Δημοκρατία για την προσφορά του στον πολιτισμό.